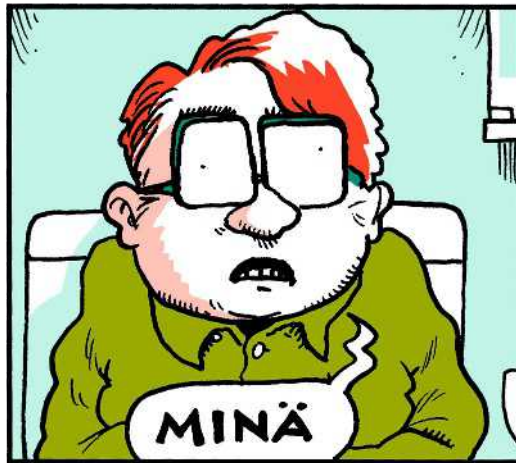

Pertti Jarla
Jäätävä Spede

RETRO * SPEDE

LIKE

© Pertti Jarla & Like Kustannus /
Kustannusosakeyhtiö Otava 2024

LIKE

Like Kustannus
Helsinki
www.like.fi

978-951-1-43314-9

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2024

Jäätävä Spede löytää itsensä

Omaelämäkerrallinen sarjakuva on suosittu lajityyppi, mutta tasoltaan kovin vaihteleva. Sarjakuvataiteilijallekin sattuu ja tapahtuu, tosin harvemmin yhtä hurjia juttuja kuin hänen hahmoilleen. Oman navan ympärillä pyörimisen kuvaus ei jaksa kauaa kiinnostaa ketään, mikäli tekijä ei ole erityisen värikäs tyyppi tai omaa rikasta sarjakuvallista mielikuvitusta. Mutta Pertti Jarlalle tarjottiin haastetta, ja hän päätti ottaa sen vastaan.

Olin tehnyt väljästi omista kokemuksistani kertovan *Jäätävä Spede* -kirjan, josta en itse jälkikäteen ollut kovin innostunut. Tein sen mielestäni vähän liian nopeasti ja hätiköiden. Siitä ei tullut oikein kunnollista kokonaisuutta, se pätkii. Oli ollut pitkään keskustelua Fingerporin kättilöiden, Esa Mäkisen ja Saska Saarikosken, kanssa siitä, josko tekisin myös sunnuntaisarjan. Tuumin, että en millään keksi niin pitkiä Fingerpori-juttuja. En saa päähäni niin pitkiä vitsejä. Vastailin vain, että ehkä joskus jotain, ehkä...

Vierailin luennoitsijana Lamarin yliopistossa Teksasin Beaumontissa, kun Hesarista soitettiin ja kerrottiin, että nyt olisi nopsalla aikataululla tarve uudelle sunnuntaisarjalle. En muista kenen keksintö oli, että siihen voisi soveltaa Jäätävän Speden ideaa eli pätkiä omasta elämästä. Se tuntui hyvältä ajatukselta, ja diili lyötiin aika nopeasti lukkoon.

Jäätävän Speden teko osoittautui varsin mukavaksi hommaksi. Ainoastaan värittäminen tuntui työläältä. Kirjaversiossa olin käyttänyt vain paria lisäväriä, mikä ei näyttänyt kovin ihmeelliseltä. Nelivärisyyteen siirtyminen oli pakko opetella. Välillä tuntui, että ideoiminen ja piirtäminen ei ollut lainkaan niin iso työ kuin väritys. Jos olin oikein innostunut piirtämään kaiken maailman yksityiskohtia, syksyisiä puunlehtiä ja niin edelleen, tuli melkein itku silmään.

Ideointi puolestaan sujui, monesti kerralla tuli mieleen useampia aiheita, joista voisi tehdä episodin. Niitä sai varastoituakin. Muistelin vanhoja sattumuksia elämän varrelta ja huomasin, että en välttämättä osannut kertoa niitä oikein. Lukijat eivät aina tajunneet, mitä yritin sanoa. Itseäni kovasti naurattanut juttu saattoi saada ”häh?”-palautetta.

Piti opetella oikeita kerronnan tapoja. Sarja ilmestyi reilut neljä vuotta (lokakuu 2015 – elokuu 2020) eli siinä ehti kaikenlaista. Jälkikäteen olen huomannut, että jaksoista tuli varsin päiväkirjamaisia. ”Ahaa, tuohon aikaan olin tuolla ja silloin mietin tuollaisia asioita.” Parhaimmillaan piirsin asian, joka oli tapahtunut saman päivän aamuna. Kaikenlaisia mystisiä sattumia niistä löytyy.

Sarjan loppuaikoina tuli useampikin ihminen sanomaan, että ”Fingerporit ovat ihan kivoja, mutta kovin samanlaisia kaikki. Kun taas Jäätävästä Spedestä ei pysty arvaamaan, mitä siinä tulee tapahtumaan.” Jotkut pitivät sitä yllättävämpänä ja kiinnostavampana. Sarjassa oli muisteluita, ajankohtaisuuksia ja mielipiteitä, esimerkiksi näkemykseni laskiaispullista. Suosituimpia jaksoja olivat ne pari, joissa käsittelin oudoimpia lukijoiden tarjoamia Fingerpori-ideoita. Ilmeisesti niiden ideoiden lähettäjätkin tykkäsivät, vaikka käsittelytapani oli hieman kyseenalainen.

Vesa Kataisto

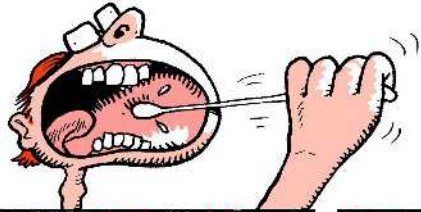
Kehittyvä Spede

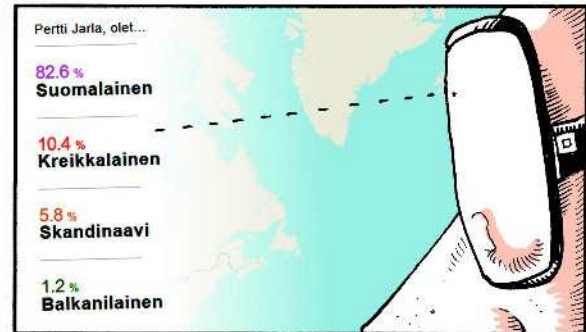
EPÄKOHTA

JO MUINAISET...

TILASIN NETISTÄ
DNA-TESTIN JA
TEIN SEN...

LAPSUUDEN PASKAT KESÄT

MAAILAN PÄIKKA

VIESTI TULEVAISUUDESTA

